

מנות דאזעס פאזונט שאלעס דאזעס

קטל □□□

קטל

- בַּזֶּק, בַּצֵּל, בַּרְד, בַּקָּר, בַּרְק, בַּשָּׁר, דִּגּוֹ, דִּבֵּר, זָהָב, זָקוֹ, חָגָב, חָלָב, חָלָל, חָמֵס, מָטָר, מָרָק, מָשָׁל, נָהָר, נָחֵשׁ, עָנָו, רָעַב, שָׁפָס, תָּמָר ועוד שמות רבים – *מנאות מנאות מנאות*
 - חֶזֶק, חָכָם, יָקָר, יָשׁוּ, לָבוֹ, נָבֵל, קָטוֹ, רָחַב – *מסכר קטל מנאות תואר*
- ☞ הקמץ נחטף בריחוק מן הטעם: בַּצָּלִים; נָהָר הירדן, נָהָרוֹת; מָרָק עוֹף, מָרָקִים; תָּמָרִים

קטל

- בַּלֵּשׁ, זָמָר, חֵיט, חֵיל, טַבַּח, נִגּוֹן, נִגָּר, סַפָּק, סַפָּר, צַבֵּעַ, רִתְּוֹךְ ועוד – *באלף מקצוע*
- וְסֵת, חֶסֶם, מִדָּד, נִגּוֹן, נִפְאָ, סִנּוֹן, סַפָּק, קָטָר ועוד – *כאלף ומכשירים*
- חֵיב, חֶלֶשׁ, נִיד, קִים, שִׁיד – *מסכר קטל מנאות תואר*
- נָנֵס, גִּמָּד; אֵיל, טוֹס, נָקָר; אָגָס, צַבָּר – *מנאות מנאות מנאות*

- ☞ *ed? mifet* רק לפני עיין או רי"ש: חָרַט, פָּרַשׁ, שָׁעוֹן; זָרָז (קטליזטור)
- לפני ה"א או חי"ת ללא תשלום דגש: נָהָג, פָּחַח
- ☞ משקל קטל בגזרת המרובעים: סַרְטָט (שַׁרְטָט), פָּרְנָס (*באלף תפקיד*); אָוֶרָר, צַנְתָּר (*כאלף ומכשירים*)

קטל

- אֵטָר⁽¹⁾, אֵלֵם, גִּבְחָ⁽²⁾, גִּבּוֹן, חִגָּר⁽³⁾, פִּסְחָ⁽³⁾, קֵטַע⁽⁴⁾, טַפְשָׁ, עוֹר, עֵלָג, עֵקֶשׁ, פִּכְחָ⁽⁵⁾, פִּקְחָ⁽⁶⁾, קִפְחָ⁽⁷⁾ בתשלום דגש: חִרְשָׁ, קִרְחָ – *באלף מוח*
- ⁽¹⁾ איטר יד ימינו (שמאלי) ⁽²⁾ קירח מעל למצח, בחלק הקדמי של הראש ⁽³⁾ חיגר = פיסח = צולע ⁽⁴⁾ קטוע יד או רגל (או שתי ידיים או שתי רגליים) ⁽⁵⁾ שאינו שיכור; שדעתו צלולה ⁽⁶⁾ חכם ונבון, עָרוֹם ⁽⁷⁾ גבוה מאוד

קטל

- בֵּטָל, גִּדָּל, דִּבְקָ, חִפָּא, יָבֵשׁ, יָגַע, כְּמָה, לָמַד, עֵינָף, עֵמֶל, קָרַב, רָעַב, שָׁמַח ועוד
- *מנאות תואר ופואלי מנאות*

קטל

- אָדָם, צָהָב, כָּחָל, יָרָק, סָגָל – *צבעים*
- עָנָג, עָגַל, עָמָק, רָטַב – *מנאות תואר*

קטל / קטל

- אָרָץ, בָּגָד, גָּבֵר, דָּגָל, דָּרָךְ, יָלָד, מָרָד, מָלָךְ / אָפָר, חִפָּא, סַפָּר, עָמָק, שָׁבַט ועוד
- *מנאות מנאות מנאות*

קטל

- אִמְצָ, יִשָּׁר, חֶזֶק – *תכונה*
- גִּדָּל, אָרָךְ, עָמָק, גִּבָּה – *מידה*
- חֹדֶשׁ, כְּתָל, תִּכּוֹן, צָרָךְ – *מנאות מנאות מנאות*

☞ צורות הרבים **בנסמך** של המשקל קטל ושל המשקלים קטל וקטל הן קטלי (קוטלי) / קטלי בהתאמה, ללא דגש קל בלה"פ, למשל: (חודשים) חודשי השנה; (תקנים) תוכני הלימוד; (צרכים) צרכי המערכת; (מלכים) מלכי האזור; (דרכים) דרכי עפר; (פלבים) פלבי נחיה וכדומה.

כתב, ערך והגית: אריאל חסון, הגימנסיה הריאלית, ראשון לציון

קטול □□□

קטול

גדול, חסון, מתוק, קרוב, רחוק – מספר קטן *fe* מות תואר

קטול (בינוני פעול של בניין קל)

אהוב, אסור, ברור, גמור, גנוב, דפוק, הרוס, זקוק, חרוש, טרוד, ידוע, ירוד, כבוש, פלוא, פמוס, פרוץ, פתוב, לבוש, לכוד, מהוה, מלוח, נטוע, נעול, נמוץ, נשוי [נ-ש-א], סגור, עלוב, עצוב, פסול, פעור, פתוח, צרוף, צפון, קפוא [ק-פ-א], קשור, רתום, רחום, שבור, שלוח, שנוא [ש-נ-א], תלוי, תפוס וכיו"ב – מות תואר *מאכ רביט*

☞ הקמץ נחטף בריחוק מן הטעם: פסול חיתון; פמוסה, פמוסים; קשורה, קשורות; פעור פה; פרוכית.

☞ השווה עם: חתול, בתול, עגור, יצול – מספר קטן של שמות שדרך גזירתם אחרת.

קטול

סמור

אלוף, בלוט, חנון, טבור, מלוח⁽¹⁾, נטוף⁽²⁾, סמור, עכוז, עמוד, קשוב, שכול, תמוז, תנור, תפוח – *מאצויות מנות*

☞ *edz mifet* לפני רי"ש (קמץ במקום פתח): חרוץ, חרוב

☞ השווה עם: תפוז, פדור ודבור שדרך תצורתם שונה. המילה תפוז היא נוטריקון (ראשי תיבות) של תפוח זהב

(עברית חדשה), תצורת המילה פדור היא כנראה כ"ף הדמיון + ה"א היידוע + דור (עיגול): פדור=פדור, ואילו המילה דבור – כינוי עממי בעברית החדשה לצרעה (בעיקר צרעה מזרחית) – שאולה מן הערבית [دبور].

⁽¹⁾ שיח בר ממשפחת הסלקיים בעל עלים אפורים-כסופים ופרחים ירקרקים קטנטנים

⁽²⁾ עמוד אבן טבעי במערת נטיפים (נקרא גם: זקיף)

קטול

דבור, ספור, כיוון, תקון, למוד; צלצול, אכלוס (מרובעים) – *מאפה fe* כיוון פיצה

☞ בכתוב מלא יו"ד לפני הדגש החזק: דיבור, סיפור, כיוון וכו'. במרובעים ללא יוד: צלצול, אכלוס.

קטול (מספר קטן של שמות)

- גבור, שפור – *מאפי תכונה / מות תואר*
- פיור, צנור, פנור – *מאפי ומאפיריט*

☞ בכתוב מלא יו"ד לפני הדגש החזק: גיבור, שיכור, צינור, כינור וכו'. המילה כינור ביו"ד אחת.

קטלת

קטלת

- אדמת, חזרת, דלקת, נזלת, חצבת, שחפת, עגבת, שעלת, פלבת, מימת,
- עקמת, פטרת, דממת, קצרת⁽¹⁾, רגשת⁽²⁾, יעפת⁽³⁾; קשקשת (שורש מרובע) – *מחלות*
- צנרת, גמלת⁽⁴⁾, חמרת⁽⁵⁾, רכבת, שלכת, צמרת, טיסת, סירת – *le foie de* דברים
- כספת, קלטת, קטפת⁽⁶⁾, קפצת⁽⁷⁾, רתכת⁽⁸⁾; טפטפת (שורש מרובע) – *כאפיס ומכשירים*
- שמנת, קצפת; רפרפת⁽⁹⁾, פרפרת⁽¹⁰⁾ – *קינוחים*
- נידת⁽¹¹⁾, רחפת – *כאפי תחבורה*

👉 *edz mifet* רק לפני אל"ף או רי"ש: צרבת, זאבת, גרדת

לפני ה"א, חי"ת או עי"ן ללא תשלום דגש: ברת, צהבת, רחפת, יעפת, שעלת

👉 *דכונות*: עי"ן או חי"ת בלה"פ (אות השורש השלישית) מנמיכות את שני הסגולים לשני פתחים:

שפעת, ספחת, קדחת (מחלות); צלחת (כלים ומכשירים)

בסיס קטל + צורן נטייה ית לנקבה יוצרים צורה דומה: $\text{זמר} + \text{ת} = \text{זמרת}$, $\text{חיל} + \text{ת} = \text{חילת}$ וכיו"ב. בשל כך מתקיימת לעיתים דרמשמעות, למשל במילה טיקסת שהיא קבוצת מטוסים (שורש ט-ו-ס במסקל קטלת) או אישה המטיסה מטוס (בסיס טיס + צורן נטייה ית לנקבה). דוגמה נוספת: סירת

(1) אסתמה (2) אלרגיה (3) jet lag (4) שיירת גמלים (5) שיירת חמורים (6) מכונה לקטיפת פרי (7) טרמפולינה (8) מכשיר חשמלי המשמש לריתוך (9) פודינג (10) קינוח, ברבים: פרפראות. (בהשאלה) – דברים קלים ומשעשעים הבאים כתוספת לעניינים רציניים יותר (11) לעיתים גם כחלק מצירוף, למשל: נידת משטרה; נידת שידור; נידת טיפול נמרץ (אמבולנס).

קטלת

- פסלת, שפכת, נצלת, נסרת, נפלת, נשרת, זללת⁽¹⁾, דשנת⁽²⁾ – *פסולת ושיירי*
- יכלת, ישרת, כתבת, בשמת⁽³⁾, קטרת, רשמת⁽⁴⁾, יבשת⁽⁵⁾, פסקת⁽⁶⁾ – *מנאות*

👉 **בכתיב מלא עם וי"ו**: פסולת, שפוכת, נשורת, נצולת, ישורת, רשומת וכו'

(1) גיאנק פוד (2) קומפוסט (3) ארומה (4) סקיצה; וגם אפיגרף (5) יובש; היעדר נימה אישית או יחס אישי (6) שביל בשיער החוצה את התסרוקת

קטלת

בקרת, נצלת, סימת, ספרת, קבלת; פרסמת (שורש מרובע) – *pe כאלה fe בניין כיצ*

👉 **בכתיב מלא עם יו"ד ועם וי"ו**: ביקורת, סיפורת, קיבולת (אבל: פרסומת, סיומת)

כתב, ערך והגיף: אריאל חסון, הגימנסיה הריאלית, ראשון לציון

קטלון

קטלון

- בְּטָחוֹן, זְכוּרוֹן, עֶקְרוֹן, חֶסְרוֹן, בְּזִיוֹן, כְּשָׁרוֹן, כְּשָׁלוֹן, חֶפְזוֹן, נְצָחוֹן, פְּתִיוֹן, רְשִׁיוֹן, קִפְאוֹן [ק-פ-א] – *מנות מצמ מופעיט*⁽¹⁾

- דְּכָאוֹן, עֶלְפוֹן, שְׁגָעוֹן, שְׁכָרוֹן, עִירוֹן, חֶשְׁכוֹן⁽²⁾, קֶהִיוֹן⁽³⁾ – *מחלות או פסעים*

- עֶפְרוֹן, גְּלִיוֹן, גְּזָרוֹן⁽⁴⁾, בְּטָאוֹן⁽⁵⁾ [ב-ט-א] – *מנצחיות מנות*

☞ הדגש התבנית במשקל זה מצוי בצורת הנפרד של היחיד בלבד.

בשאר הנטייה הדגש נושל יחד עם היחסות הקמץ. לדוגמה:

זְכוּרוֹן בנפרד יחיד, ובנטייה: זְכוּרוֹן דברים, זְכוּרוֹנו; זְכוּרוֹנוֹת, זְכוּרוֹנוֹתֵי.

כך גם שְׁכָרוֹן חושים; דְּכָאוֹנוֹת, בן אדם דְּכָאוֹנִי; שְׁגָעוֹן גדלות, שְׁגָעוֹנוֹת; רְשִׁיוֹן נהיגה.

☞ *edz mifen* רק לפני אל"ף או רי"ש (צירה במקום חיריק): גְּרָעוֹן, הָרִיוֹן, סָרְחוֹן, עֶרְבוֹן, פְּרָעוֹן, רְאִיוֹן, תְּאָבוֹן.

ובנטייה: רי"ש ← כרגיל: גְּרָעוֹנוֹת, גְּרָעוֹן המשק; פְּרָעוֹן חוב, פְּרָעוֹנוֹת וכו', אל"ף ← בשינוי: תְּאָבוֹן האישה, תְּאָבוֹנו; רְאִיוֹנוֹת, רְאִיוֹן השנה.

☞ *דכוניות*: הגרוניות ה"א, חי"ת ועי"ן בהנמכת תנועה (סגול במקום חיריק):

חֶסְכוֹן הילד, חֶסְכוֹנוֹת, חֶסְכוֹנוֹת הפנסיה, חֶסְכוֹנוֹתֵי.

וכך גם – עֶפְרוֹנוֹת, עֶפְרוֹן התלמיד; עֶלְפוֹנוֹת; הָרִיוֹנוֹת, הָרִיוֹנָה; עֶרְבוֹן בנקאי.

☞ **כתיב מלא** עם יו"ד לפני עה"פ: ביטחון, ביטחוני; זיכרון, זיכרוני; כישרוני; היריון; תיאבון וכו', אבל בנטיית הצורות שבהן הנמכת תנועה, ללא יו"ד לפני עה"פ: הריונות, עפרונות, חסכונותי וכו'.

⁽¹⁾ לחלק מן השמות המופשטים האלה יש גם משמעות מוחשית, כמו למשל למילה פיתיון. ⁽²⁾ blackout ⁽³⁾ דמנציה

⁽⁴⁾ אטימולוגיה ⁽⁵⁾ עיתון או כתב עת המבטא דעות של קבוצה מסוימת (כגון מפלגה, חוג, מוסד, ארגון וכד')

קטלון

בְּדִיוֹן, דְּמִיוֹן, יְתָרוֹן, פְּדִיוֹן, פְּתָרוֹן, פְּרִיוֹן, רְפִיוֹן, שְׁוִיוֹן, שְׁלָטוֹן – *מנות מצמ מופעיט*

☞ *דכוניות* בהנמכת תנועה: חֶשְׁבוֹן, עֶלְפוֹן

קטלן 1000

משקל **קטלן** הלא־דגוש – ללא דגש חזק בעה"פ, וללא דגש קל בלה"פ – הוא המשקל המקורי ששימושו התרחב בלשון חז"ל, והוא דרך המלך ליצירת שמות בעברית:

- ספָרו, חלָבו, רקָדו, שחָקו, חלָפו, פלָבו, נקָדו, צלָבו, צרָכו, בלָיו, בדרָו, שדרָו, קברָו, זכָיו, טפָסו⁽¹⁾ – *מצלי מקצוע / מצלי תפקיד*
- שָקרו, בִטָלו, חנָפו, סגָפו, קפָדו (גם קפָדו), בִרָרו, פִשָרו, שִמָרו – *מצלי תכונה*
- גִלָשו, חיָשו, לחָצו, מזָגו, צִנָרו⁽²⁾, נוֹטָו⁽³⁾, רִחָפו – *כאיש ואכשירי*
- חמָצו, חנָקו, פִחָמו, זִרָחו, נִתָרו⁽⁴⁾ – *יסודות*

⁽¹⁾ מתקין טפסים בבנייה ⁽³⁾ מכשיר ניווט המבוסס על מערכת איכון עולמית (GPS)
⁽²⁾ שנורקל ⁽⁴⁾ שורש המילה נתרן הוא גזור שם (מהמילה נָתַר).

☞ השווה עם היסוד מַנְגָן שדרך תצורתו שאילה מלועזית (Manganium).

משקל **קטלן** הדגוש הוא צורת מְשָנָה של משקל קטלן הלא־דגוש והוא יופיע אך ורק בשמות האלה, שרובם נגזרים מבניין פיעל (עלפי תיקון האקדמיה):

- חבָלו, קבָלו, טפָסו⁽⁵⁾, עבָדו⁽⁶⁾, קבָצו; פלָפָלו (מרובעים) – *מצלי מקצוע ומצלי ציטוק*
- וְתָרו, דְבָרו, קפָדו (גם קפָדו), וּפָחו; בִזָזו, רִבָרו (מרובעים) – *מצלי תכונה*
- דִפְדָפו⁽⁷⁾ (מרובעים) – *כאיש ואכשירי*

⁽⁵⁾ מטפס הרים ⁽⁶⁾ מעבד עורות, בורסי ⁽⁷⁾ תוכנה המאפשרת גלישה במרשתת (browser)

קטלה

קטלה

- דְרִשָּׁה, סְבָרָה, דְאָגָה, זְעָקָה, צְעָקָה, שְׂאָגָה, דְהֶרָה, נְקֻמָּה, גְעָרָה, סְעָרָה, שְׁעָטָה, חֲזָרָה – *me פאולה fe בניין קף*
- בְּרָכָה, פְּשָׁרָה, כְּפִפָּה, מְצָדָה, יִלְלָה, כְּרָזָה, תְּעַלָּה, מְעָרָה, פְּלָדָה, נְדָבָה, רְחִבָּה, רוֹחָה, אֲדָמָה, אֲבָקָה, חֲרָטָה, עֲדֻשָּׁה, עֵיזָרָה, עֲגָלָה – *men אצויות ענות*

קטלה

- בְּעָרָה, גִּזְלָה, גִּנְבָּה, דְלָקָה, שְׂאֵלָה, שְׂרָפָה, עֲבָרָה – *me פאולה fe בניין קף*
 - בְּרָכָה, בְּהֶמָּה, נִבְלָה, שְׁפֵלָה, אֲבִדָּה, חֲשִׁכָה, פְּתִיכָה⁽¹⁾ – *men אצויות ענות*
- 👉 **בכתיב מלא** משקל קטלה ללא יו"ד (גנבה, דלקה, שאלה וכו'), מלבד המילים האלה שנכתבות ביו"ד: בריכה, ברירה, עבירה (על פי כללי הכתיב החדשים של האקדמיה).
⁽¹⁾ לוח צבעים (פֶּלְטָה)

קטלה

- בְּקֻשָּׁה, בְּקָרָה, חִבְלָה, כְּוֹנָה, קִבְלָה, תִּקְוָנָה (שלמים); כְּלַפְלָה, פְּרִנְסָה (מרובעים) – *me פאולה fe בניין פיוצ*
- 👉 *edz mife* לפני רי"ש (קמץ במקום פתח): פְּרִשָּׁה

קטלה

- שְׂדֵלָה⁽²⁾, אֲלֻמָּה⁽³⁾, אֲסַפָּה⁽⁴⁾, אֲגִדָּה⁽⁵⁾, עֲמֵתָה⁽⁶⁾ – *קבוצות ואוספים*
- פְּעֵלָה, גִּאֲלָה, גִּדְלָה, כְּהֵנָה, אֲצֵלָה, הִמְלָה, חֲלָקָה – *men אצויות ענות*

שתי אלומות ומגל

- 👉 **בכתיב מלא** עם וי"ו: פעולה, שדולה, גאולה, אסופה וכו'.
- ⁽²⁾ קבוצה של אנשים המבקשים לגייס תמיכה בקרב בעלי תפקידים בממשל (בכנסת, למשל) לטובת קידומו של עניין מסוים.
- ⁽³⁾ חבילה של שיבולים קצורות
- ⁽⁴⁾ אוסף חיבורים או מאמרים בנושא מסוים המקובצים בספר אחד או בחוברת אחת.
- ⁽⁵⁾ קבוצת אנשים שחברו יחד בשל עיסוק משותף או מטרה משותפת.
- ⁽⁶⁾ ארגון ללא מטרת רווח הפועל למען מטרה חברתית או ציבורית מסוימת.

קטלה – men אצויות ענות

חֲלָצָה, חֲפֻשָּׁה, חֲלֻשָּׁה, גִּזְמָה, חֲצִפָּה, עֲצָבָה, חֲמָצָה, אֲמָצָה (סְטִייק)

- 👉 בעברית מספר מילים שאולות מלועזית שנשקלו במשקל זה: כְּפִתָּה וגִּמְחָה מארמית, והמילה דְגִמָּה מיוונית.
- 👉 **בכתיב מלא** עם וי"ו: חולצה, חופשה, חולשה, יומרה, חוצפה, דוגמה וכו'.

כתב, ערך והגיה: אריאל חסון, הגימנסיה הריאלית, ראשון לציון

קְטָלָה / קְטָלָה / קְטָלָה – *nen* מצויות *nen*

גְּבַעָה, שְׂמָלָה, לְשָׁכָה, עֵסְקָה, מְלָגָה, פְּסָגָה, קִדְמָה, זִקְפָה, קִסְמָה⁽¹⁾ /
דְּוִשָׁה, קִסְדָה, דְּרָגָה, אִסְדָה, אִבְקָה / עֵרְכָה, עֵמְדָה, חֵרְפָה, חִלְקָה, עֵזְרָה

⁽¹⁾ קִסְמָה היא החלופה העברית למילה כריזמה. אדם קִסְמָתִי הוא אדם בעל כריזמה.

במשקלים אלה – קְטָלָה, קְטָלָה וקְטָלָה – צורת ה**רבות בנפרד** היא **קְטָלוֹת** (ללא דגש קל בלה"פ), ואילו צורת ה**רבות בנסמך** היא **קְטָלוֹת / קְטָלוֹת / קְטָלוֹת** בהתאמה (ללא דגש קל בלה"פ): גְּבַעוֹת, גְּבַעוֹת הכורכר; לְשָׁכוֹת, לְשָׁכוֹת מסחר; מְלָגוֹת, מְלָגוֹת ראש העיר / קִסְדוֹת, קִסְדוֹת פלסטיק; דְּרָגוֹת, דְּרָגוֹת קצונה; אִסְדוֹת, אִסְדוֹת הגז; / עֵרְכוֹת, עֵרְכוֹת מגן; עֵמְדוֹת, עֵמְדוֹת התשלום; חֵלְקוֹת, חֵלְקוֹת קבר.

קְטָלָה

במשקל זה **קמץ קטן** באות השורש הראשונה – קרא: קוֹטָלָה

• חֲכָמָה, עֲצָמָה, יִזְמָה, אִפְנָה, חִזְקָה⁽²⁾, יִכְלָה⁽³⁾, יִשְׂרָה⁽⁴⁾ – *nen* מצויות *nen*

• תִּכְנָה, חֲמָרָה, לְמַדָה, נִזְקָה, רִגְלָה, כְּפָרָה, יִתְרָה – *nen* מצויות *nen*
⁽⁵⁾ *nen* מצויות *nen*

בכתיב מלא עם וי"ו: חוכמה, עוצמה, חוזקה, חומרה, לומדה, נוזקה, רוגלה, כופרה וכו' (על פי כללי הכתיב החדשים של האקדמיה ללשון העברית).

⁽²⁾ תכונה המציינת את יכולתו הגבוהה של האדם בתחום מסוים; ברבים: חוזקות (לעומת חולשות)

⁽³⁾ פוטנציאל ⁽⁴⁾ יושר אישי, הגינות ונאמנות חסרת פשרות לעקרונות.

⁽⁵⁾ שמות אלה מן השדה הסמנטי של המחשב ושל טכנולוגיית המידע חודשו כולן בעברית החדשה בעקבות המילים שנטבעו למונחים אלה בשפה האנגלית. להלן הגדרות מילון רבי-מילים למונחים אלה:

תוכנה (software) – אוסף של תוכניות מחשב המושתתות על סדרות של פקודות והנחיות כתובות בשפה שהמחשב מבין ומתרגם להוראות ביצוע (בהבחנה מיחומרה).

חומרה (hardware) – גוף המחשב, כלל הרכיבים האלקטרוניים של המחשב. במערכת המחשב החומרה קבועה, והיא יכולה לבצע פעולות שונות באמצעות התוכנה המפעילה אותה.

לומדה (courseware) – תוכנה ללימוד ולהדרכה; תוכנה המשמשת לצורך הוראה באמצעות מחשב.

נוזקה (malware) – תוכנה זדונית המותקנת במחשב ללא ידיעתו של המשתמש ופוגעת בפעולתו התקינה.

רוגלה (spyware) – תוכנת ריגול; תוכנה הנשתלת במחשב, כשהיא מצורפת לתוכנה אחרת, לרוב ללא ידיעת המשתמש, ועוקבת בחשאי אחר כל פעולות הגלישה שלו.

כופרה (ransomware) – תוכנה זדונית המוחדרת למחשב, מצפינה את הקבצים המאוחסנים בו ומונעת מהמשתמש גישה אליהם. להסרת חסימה זו דורשים מפעיליה תשלום כופר. (מונח שקבעה האקדמיה).

יותרה (bloatware) – תוכנה 'כבדה' ומסורבלת הצורכת נפח דיסק רב ומשאבי זיכרון רבים, לרוב עקב הוספת תכונות מיותרות.

קטולה וסוה

גבורה, עלוקה, עצומה, צרופה⁽¹⁾, קבוצה, קבורה, רשומה⁽²⁾, שבועה, שכונה, תכונה⁽³⁾, תפוסה – *מנעויות מנות*

⁽¹⁾ צרופה – קובץ (מסמך, תמונה, מצגת וכדומה) המצורף להודעה בדוא"ל (דואר אלקטרוני); (באנגלית: attachment).
⁽²⁾ רשומה – פוסט; קטע טקסט הנכתב ברשתות החברתיות או ביומן רשת.
⁽³⁾ תכונה – מהמילה תוכן, למשל: תכוונות אופי (להבדיל מן המילה תכונה מן השורש כ-נ שמשמעותה פעולות הכנה).

קטל וסו

כפר, פרט, בדל, כלל, ניר, סגן, סג, פגם, פקק, פרס, צלב, קלף, קנס, שיר, כתב, שטר, פסק, גזר, און, אתר, חשד, חשש, חתך, ענק – *מנעויות מנות*

☞ הקמץ מתקיים בנטיית הרבים: פרטי התוכנית, כפרי נופש, קלפי משחק, כללי ברזל, בדלי סיגריות
☞ יוצאי דופן בהיחטפות הקמץ: כתב – כתבי יד, שטר – שטרות כסף, פסק – פסקי דין, גזר – גזרי דין

קטלות וסו

בגרות, יתמות, עצבות, קדרות, גדלות, גבהות, סמכות – *מנעויות מנעויות*

קטילות וסו

בטיחות, דחיפות, שקיפות, צפיפות, משילות, זקיפות, כפיפות, פריצות, פתיחות, חשיבות, אטימות – *מנעויות מנעויות*

☞ משמעות השמות במשקל זה נגזרת בדרך כלל מצורת הבינוני הפעיל של בניין קל, למשל צפיפות (מן צפוף), כפיפות (מן כפוף), בטיחות (מן בטוח), חשיבות (מן חשוב) וכד'.

התקטלות וסו

התלבשות, התנדבות, התבדחות, התגלחות, הסתברות, השתדלות, השתלמות, השתכרות, הצטלבות, הזדמנות (שלמים); התגלגלות, הצטמרות, הסתחררות (מרובעים) – *מנעויות מנעויות*

☞ *תעטעט* לפני אל"ף ורי"ש (קמץ במקום פתח): התבררות, הצטרפות, התיאשות

קתטל וסו

שתלטן (השתלט), סתגלן (הסתגל), שתדלן (השתדל), שתמטן (השתמט) – *מנעויות מנעויות*

☞ מספר קטן של שמות הגזורים מפעלים בבניין התפעל כאשר התי"ו בשיכול עם סמ"ך או עם שי"ן.

כתב, ערך והגייה: אריאל חסון, הגימנסיה הריאלית, ראשון לציון